

2022-2024

Pædagogisk læreplan for Spurvelundskolens SFO og Forårs SFO

Alsidig
personlig
udvikling

Social
udvikling

Kommuni-
kation og
sprog

Krop,
sanser og
bevægelse

Spurvelundskolens Pædagogiske læreplan

Værkstedsbaseret SFO

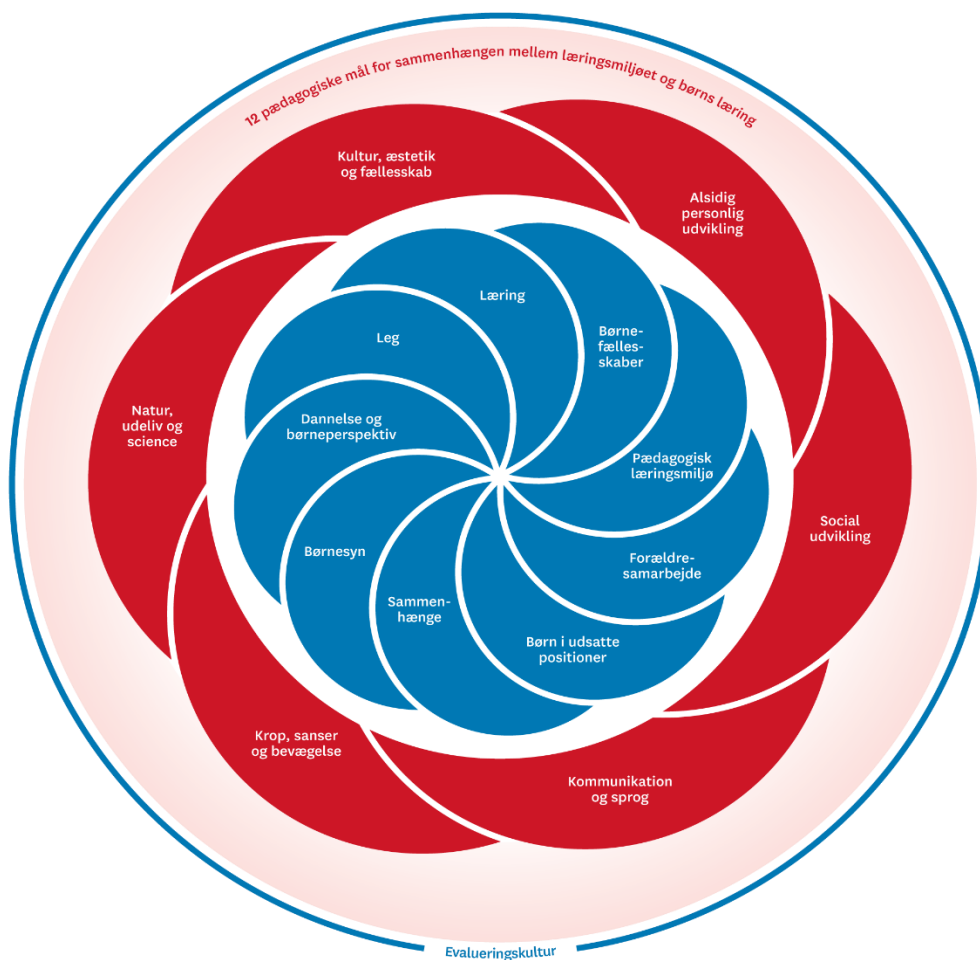
Natur,
udeliv og
science

Kultur,
æstetik og
fællesskab

Spurvelundskolen

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan for SFO Odense

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Jf. ændring af folkeskolelovens § 40, stk. 4. gældende pr. 1. juli 2018, skal tidlig SFO-start enten arbejde med temaerne fra den styrkede pædagogiske læreplan for dagtilbud eller med de seks kompetenceområder, der gælder for børnehaveklassen.

I Odense er det besluttet, at hele SFO'ens virke fra Forårs SFO til SFO2 arbejder ud fra de 6 temaer fra den styrkede pædagogiske læreplan for dagtilbud.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan for SFO tager derfor udgangspunkt i dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse.

Kilde: Hele materialet til brug for de pædagogiske læreplaner i SFO i Odense tager udgangspunkt i publikationerne til dagtilbud fra Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet. Se [her](#)

Hvem er vi?

Spurvelundskolen er en skole beliggende i Næsbyhoved-Broby i den nordlige del af Odense Kommune og har klasser fra 0. - 6. årgang med cirka 210 elever. Fra Forårs SFO til udgangen af 3. årgang er der så vidt muligt tilknyttet en fast pædagog, samt fra 1. - 6. årgang bestræber vi os på at have et fast lærerteam tilknyttet årgangen. Vores faste børnehaveklasseleder er tilknyttet Forårs SFO, som skaber et bindeled inden børnene starter i børnehaveklassen. Strukturen er med til at skabe tryghed og ro i dagligdagen og hermed styrke elevernes udviklingsmuligheder.

Spurvelundskolen er en del af Børneuniverset Spurvelund, som skaber bro mellem vuggestue, børnehave og skole. Børnehuset Spurvelund er beliggende på samme matrikel, hvilket giver muligheden for fælles dialog og forståelse for børnenes behov under skiftet mellem børnehave og skole. Her kommer vores *Spurvebog* i spil, som skal være den røde tråd i overgangen, hvor både børnehaven, skolen og forældrene i samarbejde skal arbejde med forskellige opgaver.

Spurvelundskolen har været gennem Odense Kommunes Velfærdsfundament og vores fantastiske udemiljø er blevet udvidet og fornyet med nye aktivitetsområder og tidligere områder er renoveret. Skolen har derfor mange muligheder for fysisk udfoldelse på legepladsen og læring gennem leg. I SFO bruger vi legepladsen fast i den daglige rutine, hvor børnene skal være udenfor inden værkstederne åbner.

Ydermere er skolen beliggende tæt ved skov og sø, hvilket vi ofte benytter os af, til tur ud af huset i SFO'en. I udeskolen er der mulighed for bål, fri leg i skoven, fiskeri og læring om naturens vidunderlige verden.

Spurvelundskolens SFO er beliggende på "blå gang", hvor vi har to store lokaler med mulighed for alt fra fri leg, fordybelse og voksenstyrede aktiviteter.

Vi bestræber os på at åbne to daglige værksteder, hvor læreplanstemaerne kommer i spil. Værkstederne vil skifte fra dag til dag, men den ugentlige plan, vil være struktureret så børnene kan komme på de samme værksteder flere gange.

SFO'en har morgenåbent fra kl. 6.30, hvor børnene bliver tilbudt morgenmad i hyggelige og rolige omgivelser. Senere på dagen har børnene også mulighed for at spise deres eftermiddagsmad i vores lokaler.

SFO-teamet består af pædagoger, pædagogmedhjælper og pædagogstuderende. Vores team er en god blanding af mennesker, som med deres forskelligheder, gør SFO'en til et mangfoldigt sted at være for børnene. Dette giver mulighed for at alle børnene finder interesse i nogle af vores planlagte værksteder.

Der vil i 2021 (januar/februar) komme en revideret udgave af vores dynamiske pædagogiske læreplan, da vi er ved at udarbejde et visualiseret udtryk af arbejdet med læreplanstemaerne i form af en vægophængt 'bus'. Bussen får vinduer, der kan åbnes op, så voksne/børn kan få et kig ind i de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål.

Kilde: Hele materialet til brug for de pædagogiske læreplaner i SFO i Odense tager udgangspunkt i publikationerne til dagtilbud fra Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet. Se [her](#)

Det fælles pædagogiske grundlag

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.

Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring og udvikling jf. gældende lovgivning på folkeskoleområdet, samt de strategiske pejlemærker i Børn- og Ungeforvaltningen Odense vedr. sprog, dannelse og tidlig indsats.

De ni centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og tilgangen på en demokratisk forståelse.

Kilde: Hele materialet til brug for de pædagogiske læreplaner i SFO i Odense tager udgangspunkt i publikationerne til dagtilbud fra Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet. Se [her](#)

- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhængende læringsmiljøer.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv. Hvordan forbindes det, børnene har med sig med det nye, de skal lære?

Alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring.

Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe sammenhængende læringsmiljøer kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Fem elementer, som beskrives samlet eller hver for sig:

- Børnesyn
 - Dannelse og børneperspektiv
 - Leg
 - Læring
 - Børnefællesskaber.
-

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

På Spurvelundskolen tager vi afsæt i et ressourcebaseret børnesyn, hvor en anerkendende pædagogisk tilgang er den røde tråd i vores samvær med hinanden. Vi er ressourcepejdere og ikke fejlfindere.

Kilde: Hele materialet til brug for de pædagogiske læreplaner i SFO i Odense tager udgangspunkt i publikationerne til dagtilbud fra Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet. Se [her](#)

Hver elev er unik og ligeværdigt og har krav på at blive set, hørt og forstået for at kunne udfolde sit fulde udviklingspotentiale. Vi forstår eleven ud fra de sammenhænge, de indgår i og ud fra de betingelser de har for at handle. Det betyder, at barnet som udgangspunkt gør sit bedste og har ønsket om at lykkes.

Vi anerkender legens betydning for udviklingen af venskaber, relationer og fællesskaber. Disse forpligtende fællesskaber er medvirkende til at eleverne vokser både socialt og fagligt. Vi har sammen et ansvar for at legen forekommer i en vekselvirkning mellem voksen- og børneinitierede aktiviteter/lege med et stadigt fokus på den lærerige leg og ikke mindst den legende læring.

Vi arbejder med at opbygge kompetencer hos børnene som er vigtige at besidde, for at kunne begå sig i en skoledag. Først og fremmest handler det om at tro på sig selv og regne med at man kan honorere kravsituationer, som gør, at vi giver plads til at barnet er åbent og bliver tryk ved det ukendte, så der er kontinuerlig læring. Det handler også om at få opbygget en målrettethed hos barnet, så det kan opleve at kunne fuldføre opgaver alene eller bede en voksen om hjælp, hvis der er behov.

I forhold til at skulle kunne indgå i forskellige fællesskaber og relationer, er der fokus på selvbeherskelsen, så barnet lærer at styre sine følelser og handlinger og ikke mindst at kunne rumme andres. Denne evne bliver trænet i forskellige samarbejdsituationer, så barnet lærer at forklare sine egne idéer samt lytte til andres.

På Spurvelund tager vi udgangspunkt i, at børns læring foregår på mange forskellige måder. Den enkelte elev har sine egne individuelle styrkeområder og sine egne læringsstrategier, som skal bringes i spil i lærings dynamiske proces, hvor nysgerrighed og undren er omdrejningspunkter.

Nedenstående elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan.

Pædagogisk læringsmiljø

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan SFO'en etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Kilde: Hele materialet til brug for de pædagogiske læreplaner i SFO i Odense tager udgangspunkt i publikationerne til dagtilbud fra Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet. Se [her](#)

Når børnene møder ind i SFO, skal de være udendørs de første 30 minutter, hvor der er mulighed for at vælge mellem forskellige aktiviteter. Aktiviteterne udendørs er for det meste børneinitierede med støtte fra en voksen, hvis der er behov.

Overordnet bliver det pædagogiske læringsmiljø organiseret således at dannelse, trivsel og læringen medtænkes. Hver dag møder børnene en værkstedsoversigt så de kan melde sig ind på forskellige aktiviteter. Værkstederne kører en måned ad gangen i "rul", hvorefter nye værksteder bliver etableret med afsæt i læreplanstemaerne og de voksnes kompetencer. Når vi tager dette afsæt, har den voksnes engagementet en afsmittende effekt på børnene samtidig med at værkstedsniveauet højnes.

I tilrettelæggelsesfasen er der fokus på at understøtte det enkelte barns deltagelsesmuligheder i de forskellige børnegrupperes sammensætning, kompetencer og interesser.

SFO-personalet tager udgangspunkt i børnenes idéer og ønsker fra 'Brevkassen' op til kommende "rul" for at lytte til børnenes idéer til værksteder, så vi på den måde får inddraget børnenes perspektiv og de møder en hverdag, hvor de øver sig i medbestemmelse.

Vi har i den sammenhæng fokus på at involvere 3.klasserne mere direkte i planlægning. De har en 'erfaring' i SFO-livet, der gør at de lykkedes godt med at være mere med i en planlægning og derved øve sig i medbestemmelse.

Samarbejde med forældre om børns læring

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan I samarbejder med forældrene om børns læring.

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Hvert kvartal bliver forældrene informeret om hvilke værksteder, der bliver udbudt og hvilken læring, de understøtter. Vi har fokus på at også det daglige samarbejde med forældrene bygger på tillid og er konstruktivt i forhold til den fælles opgave med barnets trivsel og læring. I den daglige kontakt med forældrene, opfordrer vi dem til at afsætte lidt ekstra tid til afhentningen, da barnet ofte er optaget af en aktivitet og gerne vil inddrage far eller mor, inden man pakker sammen. For forældrene er det værdifuldt at få indblik i barnets SFO-liv og samtidig få en fornemmelse af hvad en SFO rummer af læring.

SFO er et fast punkt på skolebestyrelsesmøder, hvor bestyrelsen får en orientering og indsigt i SFOen. SFOen får tilsvarende konstruktiv feedback fra bestyrelsen.

Børn i udsatte positioner

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Med vores ressourcesyn på børn tilrettelægges vi værkstedsaktiviteter, så alle børn har deltagelsemuligheder i læringsmiljøerne. Alle børn skal på lige fod opleve succes med de opgaver, vi stiller dem og samtidig føle at det, de kan bidrage med ind i et fællesskab, har værdi for dem selv og de andre i gruppen. Vi er opmærksomme på at skabe rum og rammer for at børnene kan få den niveaumæssige udfordring, de har brug for, for at kunne udvikle sig og lære. Det betyder, at vi i planlægningsfasen tager højde for at skabe aktiviteter, hvor det er muligt, at arbejde målrettet med børnenes sociale, emotionelle, motoriske eller sproglige udfordringer. Vi tilbyder blandt andet en "hyggeklub", i nogle frikvarterer, samt udvalgte eftermiddage i SFO. I klubben bliver der arbejdet med børnenes relationer og sociale kompetencer.

Det er vores ansvar som pædagogisk personale at børn i udsatte positioner mødes positivt, samt får udfordringer, der kan være med til at få dem inkluderet i fællesskabet, så de kan udvikle sig og opleve mestring.

Sammenhængende læringsmiljøer

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng mellem de forskellige pædagogiske tilbud.

Hvordan tilrettelægges vores pædagogiske læringsmiljø, så det skaber sammenhæng mellem børnehus, Forårs SFO, indskoling, SFO, mellemtrin og SFO2?

På baggrund af ændringerne i dagtilbudsloven har Børn- og Ungeudvalget i Odense fastlagt retningslinjer for samarbejdet mellem de fagprofessionelle i dagtilbud og skole, for at skabe sammenhæng i børns liv og kontinuitet i overgangen mellem dagtilbud og skole. Det overordnede mål med Styrket sammenhæng er, at alle børn træder kompetent ind i skolen og i løbet af de første uger i skolen, oplever at høre til.

Vi arbejder med flere overgange, hvor vi har fokus på at skabe sammenhæng. At skabe sammenhæng handler bl.a. om at understøtte børns personlige og sociale kompetencer, få positive erfaringer med at indgå i børnefællesskaber, pirre til nysgerrighed, give lyst til at lære og få mod på nye oplevelser – men også at gøre overgangen tryk og genkendelig.

Kilde: Hele materialet til brug for de pædagogiske læreplaner i SFO i Odense tager udgangspunkt i publikationerne til dagtilbud fra Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet. Se [her](#)

Spurvelund deler matrikel med Spurvelund børnehus. På den måde er der en naturlig kobling til hinanden og en mulighed for at få et indblik i hinandens hverdag, så vi bliver klogere på overgange og hvilke læringsmiljøer, det kalder på.

Eksempler:

- Gensidige besøg
- Fælles kanon – sange/lege
- Mary fondens materiale: "Fri for mobberi"
- Fælles faglige møder mellem personale fra skole og børnehus.
- Spurvebogen

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet – den åbne skole

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan I inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

På Spurvelund bruger vi lokalområdet og især den omkringliggende natur. Viemosen er en del af skolens område og et vigtigt udeområde for ForårsSFO, SFO og 0.årgang.

Ved at bruge Viemosen kan vi understøtte en mere varieret tilgang til den faglige læring og samtidig folde undervisningen ud i et "institutionsfrit" rum.

I 2022 har skolen fået en bålhytte på skolens matrikel. Den er etableret ved skolens natur og teknik have og kan bruges i både skole- og SFO sammenhæng.

Udeskoleudstyret som forefindes i natur/teknik-kælderen kan bruges til alt fra forarbejdning til tilberedning af mad.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske læringsmiljø

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske læringsmiljø skal integreres i det pædagogiske arbejde.

Læringsmiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af læringsmiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske aspekt i det pædagogiske læringsmiljø?

Kilde: Hele materialet til brug for de pædagogiske læreplaner i SFO i Odense tager udgangspunkt i publikationerne til dagtilbud fra Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet. Se [her](#)

Når vi indretter vores læringsmiljø, er det altid med afsæt i, at vi kan skabe udvikling af læring og leg for børnene. Vores fysiske rammer gør, at vi kan arbejde i både store og små grupper i de værkstedsorienterede aktiviteter indendørs. Der er gode udendørsmuligheder for aktiviteter og leg på legepladsområdet, der støder op til natur og buskads.

Vi har altid det inkluderende fokus med i det psykiske aspekt i det pædagogiske læringsmiljø og er opmærksomme på at alle børn er en del af fællesskaber, hvor vi understøtter sammenhold, nærvær, anerkendelse, omsorg og tryghed så alle oplever en positiv dag.

De seks læreplanstemaer

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.

Alsidig personlig udvikling

Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle

Kilde: Hele materialet til brug for de pædagogiske læreplaner i SFO i Odense tager udgangspunkt i publikationerne til dagtilbud fra Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet. Se [her](#)

børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer

Vores SFO skal være et fritidstilbud for alle børn i 0.-3.klasse. Vi vil have fokus på at have differentierede tilbud, så vi sikrer os at alle børn får brugt og udviklet deres styrkesider og alle børn får succesoplevelser.

Vi er troværdige i vores visioner og er i gang med vores værkstedstænkning sideløbende med det teoretiske fundament i form af vores RIO-net (info om værkstedernes indhold og læringspotentiale). Vores fokus på at medinddrage børnene i beslutningsprocessen omkring værkstedets indhold og gøre dem medbestemmende skaber tillid til, at det vi siger, er også det vi gør.

Når vi inddrager børnene i beslutningsprocessen omkring indhold i værkstederne, som tidligere nævnt i beskrivelsen af vores pædagogiske læringsmiljø, giver vi dem mulighed for at udvikle deres deltagelseskompetence og gåpåmod ved at sikre os at udfordringerne i beslutningerne ikke overstiger børnenes kompetencer. Børnene får gennem deltagelse i beslutningsprocessen erfaringer med demokrati og demokratiske processer.

Social udvikling

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, det pædagogiske personale og til lokal- og nærmiljøet.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.

Kilde: Hele materialet til brug for de pædagogiske læreplaner i SFO i Odense tager udgangspunkt i publikationerne til dagtilbud fra Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet. Se [her](#)

2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer

Vores vision er at børnene i vores SFO er i stand til at håndtere de forskellige sociale situationer i hverdagen gennem forståelse, støtte og anerkendelse fra de voksne, således alle børn føler sig set og hørt i deres dagligdag.

Vi har fokus på opbyggelse og udvikling af børnenes indbyrdes relationer. Med fokus på barnets tarv skaber vi et fritidsmiljø, hvor det er muligt at udvikle sociale kompetencer i relationer til andre.

Vi er til stadighed opmærksomme på at skabe et varieret tilbud af værksteder, og kvalificere disse så de matcher målgruppen af børn. Det skal være gunstigt for børnene at mødes og udvikle sig sammen med andre børn i vores SFO. Et tegn på succesfuld social udvikling er, når vi oplever at mange børn i SFO formår at være aktiv deltagende i det sociale børnemiljø. Vi arbejder mod at alle børn udviser en positiv adfærd i det fritidsmiljø, som SFO'en rummer.

Kommunikation og sprog

Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer

I kommunikationen skal børnene blive i stand til at kommunikere i forskellige sociale kontekster samt på vores værksteder. De skal gennem kommunikation vise respekt og anerkendelse af andres holdninger og forskelligheder.

Børn udtrykker sig både verbalt og non-verbalt i kommunikationen med andre og vi skal som professionelle være medaktører i udviklingen af en positiv kommunikationskultur i skole og SFO.

Vi træner kommunikationen i konflikthåndteringen igennem; jeg-fortæller, lyttende tilgang og hvordan vi fremadrettet kan undgå samme konflikt.

I den forbindelse er vi som voksne rollemodeller. Opmærksomheden på sprogbrug og en positiv udvikling af denne, er stor.

Der vil kontinuerligt være et fokus på guidning af børnene i det frie rum sideløbende med værksted, hvor der er fokus på kropssprog og kommunikation.

Krop, sanser og bevægelse

Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen lægges grundlaget for fysisk og mental trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøttes, så alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på. Læringsmiljøet skal understøtte at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så de bliver fortrolige med deres krop, kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Den værkstedsbaseret SFO giver muligheder for udvikling af kropslige kompetencer, der tilgodeser det enkelte barns behov for at eksperimentere og udforske kroppens udtryk. Vi arbejder med barnets nærmeste udviklingszone, hvor de kan udvikle nye kompetencer.

Eksempler på værksteder

1.
 - Gymnastik – Tarzanbaner
 - Udeleg og bevægelse
 - Kvalificeret udetid
 - Træværksted
 - Kreativt værksted

Natur, udeliv og science

Naturoplevelser har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social samt en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så de får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer

Vi er en lille skole med mange områder, hvor naturen sættes i spil. Vores natur/teknologi have har fået en overhaling hvor vi har fået en bålhytte. Samtidigt giver området gode muligheder for fri leg, i området rundt om hytten. Vores læringsmiljø omkring bålhytten vil kunne give en glæde ved naturen, nysgerrighed på mad over bål, og gode snakke om hvordan naturen bidrager til både bålet og maden vi spiser.

SFO'ens udeområde giver børnene gode muligheder for kropslig og social udvikling, da legepladsen og hulerne lægger op til fællesskabende aktiviteter, med børnenes initiativ i fokus.

Afslutningsvis vil vi både ude og ind skabe værksteder, der sætter børnenes nysgerrighed og livserfaringer på prøve. Vi vil lave værksteder der giver mulighed for at eksperimentere på de mange forforståelser børnene har i forskellige temaer. Denne science tanke, skal udvide børnenes erfaringer og skabe gode samtaler.

Kultur, æstetik og fællesskab

Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og derved forstå deres omverden.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at de får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer

Vores vision er at vi fremadrettet vil fastholde de gode aktiviteter og traditioner, som gør, at børn lærer at forstå egne værdier og respekten for andres. Vi vil fortsat styrke indsatsen inden for kultur, æstetik og fællesskab.

Vi arbejder med et årshjul, der understøtter aktiviteterne og traditionerne og er årstidsbestemte.

Eksempelvis

- Halloween
- Juleklip
- Discofest
- Teater
- Rollespil på matriklen
- Udstillinger
- Forældrekafe

Kilde: Hele materialet til brug for de pædagogiske læreplaner i SFO i Odense tager udgangspunkt i publikationerne til dagtilbud fra Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet. Se [her](#)

- Tech-week
- SFO-festival

Evalueringskultur

Ledelsen er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Ledelsen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Ledelsen er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Det er ikke et lovkrav at beskrive dokumentations- og evalueringspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

I værkstedsbaseret SFO inddrager vi børnene aktivt i evalueringen, når vi skal afslutte et 'rul'. Det betyder, at vi lytter til børnenes gode og dårlige oplevelser med værkstederne og bruger deres input fremadrettet til organiseringen af aktiviteter.

SFO-team og ledelse har et ugentlig skemalagt møde, hvor vi bl.a. drøfter og evaluerer vores værkstedsrul med afsæt i læreplanstemaerne. I vores årshjul har vi indlagt datoer for evalueringen, så vi hele tiden kan have fokus på at udvikle en evalueringskultur, så vi også som pædagogisk personale udvikler os.

Vi vil løbende inkorporere data i vores evalueringer, så vi får dokumentation for hvad vi lykkes med og om noget skal forbedres. Vores data vil være observationer i det pædagogiske læringsmiljø i forhold til

Kilde: Hele materialet til brug for de pædagogiske læreplaner i SFO i Odense tager udgangspunkt i publikationerne til dagtilbud fra Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet. Se [her](#)

værkstederne – samt børneproduktioner. Vores data er også de løbende evalueringer, der sker på vores ugentlige teammøder. Vi har lavet SMTTE - model på alle vores værksteder.

Her kan I kort beskrive jeres arbejde med at etablere en evalueringskultur som en del af det daglige pædagogiske arbejde. I kan fx beskrive, hvordan I arbejder systematisk med evaluering, om I arbejder med særlige metoder, om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med et særligt fokus, samt hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter og reflekterer over jeres pædagogiske praksis mv.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Her kan I fx kort beskrive, hvordan evaluering af læreplanen kan ses i forhold til jeres evalueringskultur i hverdagen.

Vi har fastlagt evalueringsarbejdet i vores årshjul, så vi får besøgt de forskellige fokuspunkter fra læreplanen. Den mere overordnede evaluering af den pædagogiske læreplan vil vi foretage på en pædagogisk dag.